

Vähänkäytettyjen linja-autopysäkkien katosten ylläpito

TEKNLTK § 51
120/08.00.00/2025

Valmistelija tekninen johtaja Ossi Laakso

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on käynnistänyt projektin, jossa:

- käydään läpi kaikki ELY-keskuksen linja-autopysäkeillä sijaitsevat katokset,
- arvioidaan kunkin katoksen tarpeellisuus,
- sovitaan katoksen omistuksesta, korjaus- ja hoitovastuusta kunnan kanssa, sekä
- päivitetään katosten tiedot valtakunnalliseen tiestötietorekisteriin.

ELY-keskuksen tiestöllä on paljon vanhoja ja huonokuntoisia pysäkkikatoksia. Useissa tapauksissa pysäkin käyttäjämäärä on käynyt niin pieneksi, ettei ELY-keskus katso katokselle olevan enää perustetta. Pääsääntöisesti ELY-keskus voi harkita katoksen pystyttämistä tai uusimista vain, jos pysäkillä on useita kymmeniä käyttäjiä päivittäin, pysäkki sijaitsee keskeisellä paikalla taajamassa tai muusta erityisestä syystä. Katoksen pystyttäminen perustuu aina tapauskohtaiseen kokonaisharkintaan.

Katosten omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu on osoitettu joko ELY-keskukselle tai kunnalle pääsääntöisesti vuosina 2003–2004 laadituissa sopimuksissa (ohessa). Ohessa on myös uudempia katoksiin liittyviä sopimuksia, mikäli niitä on ELY-keskuksen ja kunnan välillä solmittu. Sopimusten mukaan ELY-keskus voi poistaa tai siirtää kunnalle vastuullaan olevan katoksen, jonka ylläpito ei enää ole tarkoituksenmukaista. Kunta puolestaan voi poistaa vastuulleen osoitetun katoksen, jos ei katso sen ylläpitoa tarkoituksenmukaiseksi, ilmoitettuaan asiasta ELY-keskukselle.

Korjausvastuu käsittää katoksen normaalin ylläpidon, kuten ylläpitomaalaukset, sekä katokselle aiheutuneiden vaurioiden korjaamisen. Hoitovastuu käsittää katoksen lumityöt, liukkauden torjunnan ja puhtaanapidon. Kunta ei voi siirtää sille osoitettua vastuuta, mutta se voi sopia töiden teettämisestä kolmannen osapuolen, esim. kylätoimikunnan, kanssa. Tässä käsitelty omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu koskevat vain pysäkkikatosta. Pysäkkilevikkeen ja -alueen osalta vastuu kuuluu aina tienpitoviranomaiselle eli ELY-keskukselle. Tienpitoviranomainen suorittaa tavanomaisten auraushoitotoimenpiteiden yhteydessä lumenpoiston pysäkkialueelta niin läheltä katosta kuin se on koneellisesti tehtynä kohtuudella mahdollista.

Aineisto pysäkkikatoksista on oheismateriaalina.

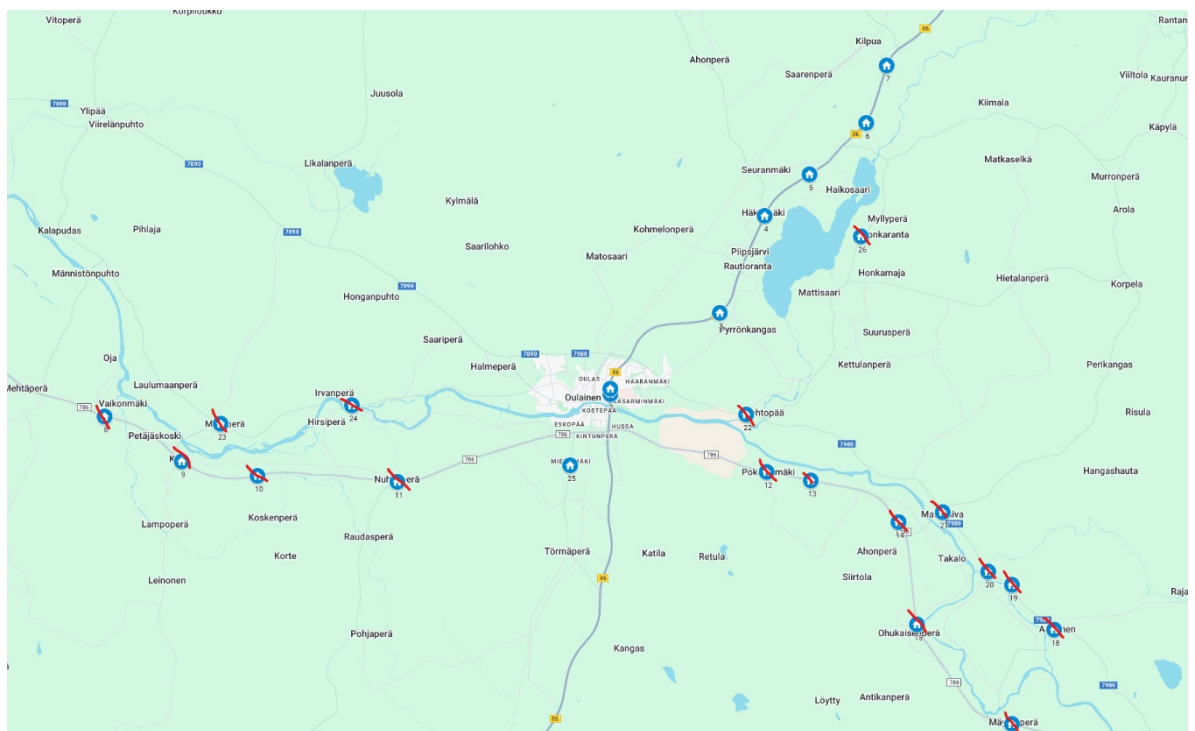
Pohjois-Pohjanmaan ELY esittää seuraavia toimenpiteitä katoksiin:

- Katokset nro 1–7 jäävät nykytilan mukaisesti ELY-keskuksen omistukseen ja vastuulle.

- Katosten nro 8–24 ja 26 käyttö on niin vähäistä, ettei katosten ylläpito ole ELY-keskuksen näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Jos kunta näkee katokset edelleen tarpeellisiksi, ELY-keskus siirtää katokset kunnan omistukseen sekä korjaus- ja hoitovastuulle. Muussa tapauksessa ELY-keskus poistaa katokset.
- Katos nro 25 ei ole tiealueella. ELY-keskuksen rekisterissä ylläpidetään tietoa vain maanteiden tiealueella sijaitsevista katoksista, joten ELY-keskus poistaa katoksen tiedot rekisteristään.

Esityksestä huomioitavaa:

- Valta- ja kantateillä katosten hoitovastuu on osoitettu ELY-keskukselle. Perusteina tälle ovat turvallisuus (vilkkaasti liikennöidyt tiet) ja johdonmukaisuus. Muiltakin osin katosten hoito on pyritty määrittelemään niin, että syntyy johdonmukaisia hoidettavia kokonaisuuksia (samalla tieosuudella ei ELY-keskuksen ja kunnan hoidossa olevia katoksia).
- ”ELY poistaa” -päätös ei kaikissa tapauksissa tarkoita katoksen välitöntä poistamista, vaan ELY-keskus toteuttaa katosten poistot tarkoituksenmukaiseksi katsomassaan järjestyksessä ja aikataulussa. Päätös on kuitenkin linjaus siitä, ettei ELY-keskus katso katokselle olevan riittäviä perusteita ja ettei katosta tulla korvaamaan uudella.
- Mikäli kunta ottaa ELY-keskukselta katoksia omistukseensa ja vastuulleen, omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu siirtyvät kunnalle 1.10.2026.

Kuva 1 Kartta poistettavista katoksista

ELY-keskus pyytää kaupunkia vastaamaan ottaako tekninen toimi hoitovastuulleen esitetyt katokset vai poistetaanko vähänkäytetyt katokset.

Esittelijä	Tekninen johtaja Ossi Laakso
Päätösehdotus	Esitän että tekninen lautakunta: 1. päättää olla ottamatta katosten hoito ja kunnossapito vastuuta kaupungille, koska määrärahoja katosten korjaamiseen ei ole talousarviossa.
Päätös	Teknisen johtajan muutettu päätösehdotus: 1. Teknisen toimen tulee olla yhteydessä ELY keskukseen linja-autopysäkkien kävijämäärän tarkastamiseksi. 2. Jos ELY-keskus edelleen näkee että pysäkit on poistettava. Oulaisten kaupunki ottaa vastuulleen kaikki poistettavaksi esitetyt linja-autopysäkit toistaiseksi, kunnes pysäkkien tarve tulevaisuudessa on selvitetty. 3. Kyläkoulujen lakkauttamisten aiheuttamat linja-autopysäkkien tarpeen vaikutukset syksystä 2025 alkaen tulevat selvitettäviksi. Lautakunta hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.